

MO TOKONA EDUA E VULI FIKA

Na Sala Cava O Rawa Ni Vukea Kina Na Luvemu Ena Vulici Ni Fika

A iDusidusi Vakarautaki Vei Ira Na iTubutubu

Na Fika e marautaki!

Wasea na italanoa, sere, serekali, kei na vuqa tale me baleta na fika. Oqo me vaka na *Five Speckled Frogs*, *The Days of the week Song*, *The Time Rhyme*, *Ten little Monkeys*, *Five Little Ducks*, *Counting from 20 to 1*.

Na Fika e tu ena veivanua kecega!

Vakatovolea eso na iwalewale ni kena vaqaqai na lesioni ni fika! Mo wasea na veigaunisala eso e rawa ni o vakayagataka kina na fika e vale. Qarava so na vakasasaqa vata kei ira na gone ka rawa ni vulici kina na naba, na ka e vatokai na *fractions*, *measurement* kei na *temperature*. Na kena teivaki ni kakana draudrau; vakarautaki na vanua e tei, na kena ituvaki, kena raba ka wiika na gauna e rawa ni tamusuki kina.

Vakayagataki na fika ena qito!

Playboard games, puzzles kei na so tale na qito edau vakayagataki *kina na naba*, *number games*, *shapes*, *positions*, *co-ordinates (Battleships)*, *money (Monopoly)*. Rawa ni vakatovolea na kena vakayagataki na qitori ni fika ena *tangrams to solve*, *origami*, *creating tessellations* se na kena vakasaqarai na naba ena niusiveva. Rawa talega ni qitori na veiqito makawa eso me vakataka na “*pani*” se “*gilli dandha*” ka dau qaravi kina wiliwili, vakayagataki talega kina na sosoqoni kei na vakavakarau se “*measurement*”

Sega yalani na vulici ni fika ena cakacaka lavaki se ivola vakarautaki

Na lesioni ni fika

Ni lesioni ni fika e rawa ni laurai ena veika sara ga e tu wavolita na noda veivale kei na itikotiko. E rawa ni laurai e baravi se na iteitei. Mo vakasaqara ka droinitaka eso na ivakaraitaki ni *symmetry in nature, angles, patterns* kei na

wiliwili, sosoqoni, ka veidutaitaka na levu ni vunikau/ iteitei/rara. Wilika na levu ni manumanu kei na ika. Mo vakilakila na ituvaki ni draki ka vakayacani ira. Mo vola talega na veimataqali ituvaki ni bulibuli, na veika era kilai tani kina, na *angles* kei na laini.

E gadrevi na vakekeli kei na saumi taro ena lesioni ni fika

Na vakekeli edua na sala vinaka duadua ni kena tawani edua na kateni lailai ena veimataqali *boxes* lalai. Droinitaka edua na vakatakarakara ni dua na vale ni koli/me/toa ka vakilakila na wamere kei na wa ena vinakati kina. Mo cakacakataka na kena isau vakailavo. Droinitaka edua na ituватуva ni kena caka edua na vale ena vunikau se vanua ni vakalili. Vakayagataka na niusiveva makawa mo bulia kina eso na sova se veimataqali bulibuli tale eso me vakataka na waqanivola se beki. Bulia eso na cakacaka ni kakana me rauta 2, 3 ki na 5 na tamata.

Mo cakacakataka na gaunisala vinaka duadua ni kena cakacakataki na *symmetrical and asymmetrical, or pastries like cake* me vakalailaitaki kina veika rawa na vakalusi.

Mo cakacakataka na sala vinaka duadua o rawa ni vakabula ilavo kina ena nomu vuvale.

Na Veika e dodonu mo kila

Veitalanoataki na fika ena vupei ira na gone mera tara cake na ivakarau ni nodra vakasama titobu, dau vakatalelewataka na veika era raica ka rawa talega ni solia na i wali ni leqa. Na veitalanoa e na veivuke ena kilai vinaka na veika e vulici ena lesioni ni fika vaka kina na veiwalewale ni kena vakatavulici. Mera dau vakauqeti na gone mera vakamacalataka na veika era nanuma ka taroga na veitaro me vaka:

O kila vakacava ni o koya ya?

E sega ni tiko tale edua na sala o rawa ni sauma kina na taro qo?

Rawa ni o vakavulica vei au na kena icakacaka?

Na cava na veitaravi ni veika me caka?

Vola na veika o vulica me baleta na fika edua na sala o rawa ni veivuke kina vei ira na gone mera vakaveiwekanitaka na veika era vulica ka vukea cake na

nodra kila ka. Mera vakauqeti mera dau droini ka vola na veika era vulica ni oti na kena qaravi na cakacaka lavaki.

Na veivosa me nanumi me baleta na fika e sa rui bibi na kena vulici – oya na kena biu cake na veivosa vovou era vulica ena fika me veivakauqeti vei ira na gone ena nodra qarava na cakacaka lavaki ena lesioni ni fika.

Na vosa ni veivakauqeti – kevaka mada ga o sega ni taleitaka na lesioni fika, sega ni dodonu mo lai vakayalolailaitaki ira kina na gone. Mo vakayagataka na vosa ni veivakauqeti ka rawa ni o raica ni o na taleitaka kina na lesioni ni fika.